

Mária Patakyová
verejná ochrankyňa práv

TLAČOVÁ SPRÁVA

DETSKÉ OBETE NÁSILIA MUSÍME OBZVLÁŠŤ CHRÁNIŤ

O pomoci deťom, ktoré sa stali obeťami násilia a o dodržiavaní ich práv v súdnych konaniach dnes diskutovali verejná ochrankyňa práv, zástupcovia občianskeho združenia Náruč – Pomoc deťom v kríze spolu so zástupcami ministerstiev a iných kompetentných orgánov a inštitúcií.

(Bratislava, 24. októbra) Stretnutie k problematike detských obetí násilia v trestnom konaní zorganizovalo občianske združenie **Náruč – Pomoc deťom v kríze**. Záštitu nad ním prevzala **verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová**. Cieľom debaty širokej škály odborníkov, ktorí sa stretli za okrúhlym stolom, bolo objasniť potreby a práva dieťaťa ako obeť násilia a navrhnúť kroky na napĺňanie Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím.

V rámci tejto problematiky sa verejná ochrankyňa práv venuje najmä postaveniu dieťaťa v konaní ako aj jeho právu byť vypočutý.

„Postavenie dieťaťa v súdnom a inom konaní, ktoré sa ho týka, je dlhodobým problémom. V praxi býva často vnímané ako objekt, a nie ako subjekt konania, následkom čoho nedochádza k plnému vnímaniu a následne aj uplatňovaniu jeho práv. Jedným z najzásadnejších princípov je, aby dieťa bolo vypočúvané primeraným spôsobom v špeciálnej výsluchovej miestnosti a zrozumiteľne informované o možných výsledkoch konania, ktoré ovplyvnia jeho život. Považujem za mimoriadne dôležité otvárať túto tému s kompetentnými orgánmi a inštitúciami, “ uviedla verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová. Závažnosť témy podľa nej dokazujú aj údaje Rady Európy, podľa ktorých zažilo násilie v rôznych formách každé piate dieťa, čo je v prípade Slovenska až 200 000 detí. Ak by sme toto číslo zredukovali len na jednu desatinu, išlo by stále až o približne 20 000 detí.

Postupy v konaniach nie sú jasne dané

Ochraňovanie práv detí, na ktorých je páchané násilie sa už viac ako dvadsať rokov venuje občianske združenie Náruč – Pomoc deťom v kríze, ktorého zástupcovia v diskusii upozornili na potrebu starostlivosti o dieťa v priebehu trestného konania a po jeho ukončení. Fakt, že na Slovensku nie je jasne daný postup, ako riešiť situácie detských obetí, vníma riaditeľ združenia ako problém. **„Nedokážeme dieťaťu uľahčiť situáciu tým, že by sme ho informovali o tom, čo sa s ním bude diať a aké ďalšie kroky budú v konaní nasledovať. Často ani nie je jasné, kto bude dieťa sprevádzať na vyšetrovanie,“** povedal Ivan Leitman, výkonný riaditeľ občianskeho združenia Náruč - Pomoc deťom v kríze.

Ciele na zlepšenie situácie detských obetí násilia

Kontakt pre médiá: Michaela Pavelková, tel: 0911/707 122, e-mail: pavelkova@vop.gov.sk web: www.vop.gov.sk

Mária Patakyová

verejná ochrankyňa práv

TLAČOVÁ SPRÁVA

Na stretnutí sa k ochrane práv detí vyjadrili aj zástupcovia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstva spravodlivosti SR, Ministerstva zdravotníctva SR, Prezídia Policajného zboru, Generálnej prokuratúry SR, Národného koordinačného strediska pre riešenie problematiky násilia na deťoch a ďalší. Záverom bolo zadefinovanie cieľov na zlepšenie ochrany detských obetí násilia.

Status obete

Z diskusie vyplynulo, že na ochranu dieťaťa a zlepšenia jeho postavenia v trestnom konaní je potrebné, aby sa na dieťa dôsledne uplatňoval **status obete** v aplikačnej praxi. Znamená to, že aj prípade, ak sa nedá preukázať v trestnom konaní, kto je páchatelom trestného činu a nie je dôkazmi vylúčená možnosť násilia na dieťati, malo by byť chránené a mala by mu byť poskytovaná pomoc.

Ako by mal prebiehať výsluch

Počas vyšetrovania by dieťa nemalo byť vystavované možnému traumatizovaniu z opakujúceho sa výsluchu. Počet výsluchov by mal byť čo najviac minimalizovaný, ideálne by vypočúvanie malo prebehnúť iba jeden raz. Ak si situácia vyžaduje, aby bol výsluch prerušený, malo by sa v ňom pokračovať tam, kde bolo prerušené a mal by ho viesť rovnaký vyšetrovateľ alebo vyšetrovateľka.

Okrem iného je v najlepšom záujme dieťaťa, aby vyšetrowanie bolo dôverné a odohralo sa len medzi štyrmi očami, teda dieťaťom a vyšetrovateľom alebo vyšetrovateľkou, pri zachovaní práva na spravodlivý proces.

Vypočúvanie by okrem iného malo prebiehať v špeciálnych miestnostiach prispôsobených veku dieťaťa. V roku 2019 by malo byť na Slovensku 15 takýchto miestností. Do budúcnosti však bude nevyhnutné postupne zabezpečovať ďalšie takéto priestory.

Oznamovacia povinnosť má byť anonymná

Ak sa ktokoľvek domnieva, že je v jeho okolí dieťa, ktoré zažíva násilia, je povinný svoje podozrenie oznámiť. V prípade, že oznamovatelia požiadajú o zachovanie anonymity, mala by byť zo strany všetkých povinných subjektov zabezpečená.

Mýty o násilí

Jedným z najčastejšie používaných mýtov je informácia, že dievčatá sú od určitého veku samy zodpovedné za to, že je na nich páchané násilie. V rámci osvetly je dôležité zažiť stereotypy a mýty tohto typu búrať a vyvracať.